

- 3) специфічна структура основних засобів та витрат;
- 4) специфічність взаємовідносин та розрахунків із споживачами послуг.

Під час організації бухгалтерського обліку туристичної діяльності слід враховувати: – вид діяльності суб'єкта господарювання: фірма-туроператор чи фірма-турагент; – показником ефективності діяльності суб'єктів туристичної індустрії є кількість туристів, яким надано послуги; – процес виробництва послуги співпадає з моментом її споживання; – зміна якості туристичного продукту потребує чіткої організації обліку розрахунків за претензіями споживачів до якості послуг [3].

Список використаної літератури:

1. Богданова Ж.А. Бухгалтерський облік і контроль туристичної діяльності : автореф. дис. ... к.е.н. : 08.00.09 / Ж.А. Богданова ; Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир, 2011. – 20 с.

2. Закон України «Про туризм» Закон від 15.09.1995 № 324/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки..](#)

3. Момонт Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ /Т.В. Момонт [Електронний ресурс]. – Режим доступу :[://file:///C:/Documents%20and%20Settings/kvn/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/36510-80041-1-PB.pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/kvn/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/36510-80041-1-PB.pdf)

ШУЛЕВКА ОКСАНА ЮРІЇВНА,
магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку
і оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Багатоаспектний характер надаваних суб'єктами малого бізнесу послуг веде до необхідності комплексного підходу до проблем формування відповідних

систем обліку, звітності, оподаткування. Проблеми вдосконалення економічного механізму господарювання малого та середнього бізнесу, підвищення ефективності функціонування обліку суб'єктів малого та середнього бізнесу вивчаються в країнах з розвинутою ринковою економікою. Але їх розробки і рекомендації прийнятні для малого і середнього бізнесу розвинених країн, які успішно функціонують в ринкових умовах, в той час як облік малого бізнесу України має невеликий досвід розвитку в умовах ринкової економіки. В даний час ринкові відносини стрімко розвиваються, в зв'язку з цим виникає необхідність приймати своєчасні управлінські рішення, для чого потрібна правдива і точна інформація, яку можна отримати, маючи добре налагоджений бухгалтерський облік. Для успішної діяльності малих підприємств дуже важливо сформувані ефективну облікову систему, причому обмеженість фінансових і трудових ресурсів визначає специфіку побудови і роботи бухгалтерської служби організації, а також визначає форму ведення обліку, яка залежить від застосовуваної системи оподаткування.

Дослідження ефективності облікового забезпечення все частіше з'являються у наукових працях вітчизняних і зарубіжних вчених. Вагомий внесок в дослідження проблем облікового забезпечення процесу управління діяльністю суб'єктів господарювання внесли науковці: Бондар М.І., Бутинець Ф.Ф., Гудзинський О.Д., Кірейцев Г.Г., Лень В.С., Маслова І.А., Пилипенко А.А., Палий В.Ф., Пархоменко О.В., Пушкар М.С., Сопко В.В., Сук Л.К. інші вчені.

Для розвитку та сталого функціонування малого бізнесу необхідні чіткі і прості у використанні і розумінні схеми обліку, які стануть для керівництва основою стабільного функціонування. Для цього необхідно сформувані єдину обліково-інформаційну систему, що включає в себе бухгалтерський, податковий облік, а також дані оперативного-технічного обліку, що відображають об'єктивну інформацію. Для малого бізнесу також характерна мінімізація витрат на управління, можливість ведення спрощеної системи податкового, фінансового та статистичного обліку. На практиці в розвинених країнах малі підприємства мають цілий ряд переваг:

- 1) при зміні кон'юнктури ринку можуть швидко і гнучко реагувати і приймати управлінські рішення;
- 2) враховують місцеву специфіку ведення бізнесу в конкретному регіоні;
- 3) використовують пільгове оподаткування, різні програми державної підтримки;
- 4) здатність маневрувати при сезонних коливаннях і різних змінах умов;
- 5) можуть швидко впроваджувати інноваційні ідеї та застосування передового досвіду.

Останнім часом змін зазнає діюча система бухгалтерського обліку підприємств нашої країни. Це призводить до того, що більше уваги приділяється обліку потреб і вимог різних видів підприємств. Це виправдано, адже досвід і деякі нормативні документи показують, що в діяльності малого, середнього і великого підприємництва є цілий ряд особливостей.

Це стосується, в першу чергу, питань формування облікової політики, вибору форм бухгалтерського обліку та порядку формування звітності. На особливу увагу заслуговують питання організації податкових розрахунків в рамках бухгалтерського обліку, які включають організацію обліку в умовах загальної та спрощеної системи оподаткування [3].

Враховуючи, що малі підприємства переносять акцент на внутрішнє використання облікової інформації, має бути відповідним чином побудована система бухгалтерського обліку, забезпечуючи: швидку підготовку фінансової звітності; достатній рівень точності суттєвої інформації; обробку облікової інформації з мінімальними витратами. Частково вирішити проблему ведення обліку та складання фінансової звітності можна таким чином:

- уточнити перелік критеріїв та включити до нормативних документів з бухгалтерського обліку такі якісні характеристики визначення малих підприємств: одноосібна власність і безпосередній контроль власника за діяльністю підприємства, відсутність управлінської ієрархії, однопрофільна діяльність;

- доповнити перелік принципів, на яких ґрунтується облікова політика

малих підприємств, наступними: ефективності, релевантності, законності;

- обирати найпростіші методи і процедури для ведення обліку, які передбачені положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Виконання вказаних заходів забезпечить відображення у наказі про облікову політику найважливіших принципів і процедур ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності малими підприємствами [2].

Отже, підприємства малого бізнесу динамічно розвиваються, адаптуючись до зовнішніх умов і нововведень. Грамотний, чіткий і вдумливий підхід до організації бухгалтерського обліку в організаціях, які є суб'єктами малого підприємництва, може забезпечити досить відчутне зниження трудомісткості облікових процесів, підвищення точності і оперативності обробки бухгалтерської інформації і, отже, підвищення якості прийнятих управлінських рішень.

Список використаної літератури:

1. Гоголь Т.А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу// Монографія. – 2014, С. 34-40.

2. Кіндрацька Г.І, Кулиняк Ю.І, Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансами малих підприємств в умовах кризи // Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/7634/1/69.pdf>

3. Стасюкова К. Проблеми організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. *Food Industry Economics*, 8(3). <https://doi.org/10.15673/fie.v8i3.209>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>